Purim-Ad Delo Yada- Embracing the Unknown Rabbi Sam Shor

Intro: The Purim/ Yom Kippur Parallel

Netivot Shalom, Rebbe Shalom Noach Brazovsky of Slonim, zt'l (RSS Summary)

דהנה איתא מהרה"ק מרוז'ין זי"ע שפורים עוד יותר גבוה מיום הכפורים, כדאיתא בתקו"ז שיוהכ"פ נקרא יום כ־פורים, וקטן נתלה

The Rebbe of Ruzhin, may his merit be bestowed upon us, explained that Purim is greater than Yom Kippur in accordance with the teaching from the Tikunei Zohar, that Yom Kippurim, is a Yom K'Purim, a day like Purim, and thus it must be that the lesser day is likened to the greater day- Yom K'Purim....

Sefer Aish Kodesh, Rebbe Kalonymous Kalmish Shapira of Piascezna, zy'a, Rebbe of the Warsaw Ghetto

איתא בת"ו הק' שפורים כיום הכיפורים, אפשר מרמו גם לזה, שכמו יוה"כ התענית והתשובה ביום זה. לא אם רוצה אותם האדם לעשותם עושה. בק בין אם רוצה בין לא. מקיימם מפני גזרת הקב"ה. כן גם שמחת פורים. לא רק אם האדם מעצמו בשמחה או עכ"פ במצב שיכול לשמח א"ע צריך הוא לשמח. רק גם אם הוא בשפלות ובשבירת הלב. המוח וכל רוחו נרמס. חוק הוא שצריך עכים איזה ניצוץ של שמחה להכנים אל לכו. גם ממעלה למטה, כמו שיוה"ב עצומו של יום מכפר. ואפילו לא השלים כל תשובתו אומר רבי שמכפר לו. (יומא דף פ"ה) כן גם בפורים אף שלא היה האיש הישראלי בשמחה כפי שצריך להיות וממילא כל עבודתו שבפורים לא היתה בשלימות מימ הישועה והשמחה שהפורים פועל על ישראל גם עתה פועל ועושה.

 $m W_{e}$ learn in the *Tikunei Zohar* that Purim is like Yom Kippur. This could be hinting to us that just as on Yom Kippur a person must fast and repent whether he wants to or not, because he is fulfilling a commandment of God, so also the joy of Purim is not dependent on whether or not a person feels happy in himself or whether he is in a situation that facilitates happiness. Even if he is at the lowest level of brokenheartedness and his whole mind and spirit are ground down, it is nevertheless a statute that on Purim he must bring into his heart at least some spark of joy.

The comparisons between Yom Kippur and Purim apply equally to Heaven. The flow from above to below is bound to happen on Purim, just as on Yom Kippur the essence of the day itself atones for a person even if the person has not fulfilled all the requirements of repentance. We learn in the Talmud (Yoma 85b); Rebbe said: "Whether one has repented fully or not, the Day of Atonement procures atonement for all transgressions." So also, on Purim: Even if the Jewish person has not really felt joy, as he is commanded to do, and for this reason his worship on Purim was not whole, nevertheless, the salvation and joy that Purim itself achieves for the Jewish people will also work now.

?? How are we to understand this idea that Purim is somehow greater than Yom Kippur?

What message about the inherent nature of this great day of Purim, might these two powerful

What is Purim really all about?

Purim-Ad Delo Yada- Embracing the Unknown

3 Talmud, Megila 7b

אֲמֵר רָבָא: מִיחַיֵּיב אִינִישׁ לְבְסוּמֵי בְּפּוּרְיָּא עַד דְּלָא יָדע בֵּין אָרוּר הָמָן לְבָרוּןְּ מְרְדְּכֵי בּרָבָּה וְרֵבִּי וַיִּרָא עֲבֵדוּ סְעוּדַת פּוּרִים בַּהֲדִי הַדְּדֵי, אִיבַּסּוּם, קָם רַבָּה שְׁחַמֵיה לְרַבִּי וִירָא. לְמְחָר בְּצִי רַחֲמֵי וְאַחֲיֵיה, לְשָׁנָה אֲמֵר לֵיה: נִיתִי מָר וְנַעֲבֵיד סְעוּדַת פּוּרִים בַּהֲדִי הְּדְדֵי! אַמֵר לֵיה: וּלָא בְּכָל שָׁעֵתָא וְשָׁעֵתָא מִתְרַחִישׁ בִיסָא.

Raba said: It is the duty of a man to imbibe [with wine] on Purim until he cannot tell the difference between cursed be Haman' and 'blessed be Mordecai'.

Rabbah and R. Zera joined together in a Purim feast. They became intoxicated, and Rabbah arose and cut R. Zera's throat. On the next day he prayed on his behalf and revived him.

Next year he said, Will your honour come and we will have the Purim feast together. He replied: A miracle does not take place on every occasion...

??What does it mean to imbibe on Purim?

What does it mean "ad delo yada...?"

What else do we learn from this story?

Maimonides, Hilchot Megila Chapter 2:14-15

וֹסְעַהַת פוּרִים שֵׁעֲשָׂאָה בַּלַּיִלָה – לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ.

מוּ בֵּיצֵד חוֹבַת סְעַדָּה זוֹ? שָׁיֹאכֵל בָּשֶׂר וְיתַקּן סְעַדָּה נָאָה כְּפִי אֲשֶׁר תִּמְצָא ידוֹ.

רוחות יון עד שישפבר וירדם בשכרוחו.

A person who conducts the Purim feast at night³⁵ does not fulfill his obligation.³⁶

15. What is the nature of our obligation for this feast? A person should eat meat and prepare as attractive a feast as his means permit.

He should drink wine until he becomes intoxicated and falls asleep in a stupor.

??What are the parameters of the Purim celebration as specified by Maimonides?

Purim-Ad Delo Yada- Embracing the Unknown (cont.)

S Aruch HaShulchan, 19th Century-Rabbi Yechiel Michel Epstein (RSS Summary)

-Drunkenness under any circumstance is completely forbidden

-Drink wine, then lie down....

ה אמנם רביני הב"י בספרו הגדול כתב בשם אורחות
חיים וז"ל חייב אינש לבסומי בפוריא לא שישתבר
שהשכרות איסיר גמור ואין לך עבירה גדולה מזו
שהוא גורם לג"ע וש"ד וכמה עבירות זולתן אך שישתה
יותר מלימודו מעמ עכ"ל וקשה דא"ב מאי עד דלא
ידע וכו' ואם מפרש באיוו פירוש שנתבאר איך סתם
רבינו הב"י דבריו בש"ע דלהריא משמע שכרות גמורה
וצ"ע נוחולי יפרש עד ולח עד בכלל ולמעשה יש להתרחק מן
השכרות ובפרט שתיית יי"ש שבשכרותו יתמלח קיח לוחה ורק

??How could our Sages require or even suggest a behavior that seems to have strong precedent to suggest that behavior is prohibited?

Beur Halacha, Rabbi Yisrael Meir HaCohen Kagan, Chafetz Chaim 20th Century (RSS Summary) Much of the story of מאור הַלְכָּה

Much of the story of Purim revolves around celebratory meals where wine was consumed

We drink wine as it plays a role in our recalling the story, but not to the point of acting irreverent or irresponsible...

* חַיָּב אִינִישׁ וְבוּי. וְאָם חֹאמֵר, הָאֵיךּ יְחִיבּר חַוֹ״ל מַה שְּׁבֶּוְכֵּר בַּחּוֹרָה וּבַּבָּראִים בְּבַּבְּיאִים בְּבַבְּיאִ מְּבְּבְּשׁוּ לְּיִשְׁרָא בִּימִי אַחַשְּׁוְרוֹשׁ הָיִּר עַלְּיְדִי מִשְׁחָה, כֵּי בְּחְחִלְּה נִטְּרְדָה וְשְׁתִּי עַלִּיְדָי מִשְׁחָה וּבְּאָה אָסְמֵּר, וְבַן עִנְין הָטֶן וֹמְפַּלְּחוּ חָיָה עַלְּיִדְי מְשְׁחָה, וְלְבוּ מִיּיְרִי מִשְׁחָה וּבְּאָה אָסְמֵּר, וְבַן עִנְין הָטֶן וֹמְפַּלְּחוּ חָיָה עֵּלְידִי מְשְׁחָה, וְלְבוּ מִיּיְרָי מִשְׁחָה וּבְּאָרִיי חָיָּב אָרָם לְמָרְבּוֹת בְּשְׁמְחָה בִּיוֹם זָה וּבְאַכִילְה וּבְשְׁתִיה עַּיְ שְׁלְּא יָחָשְׁ הַמְּלְּא הַבְּאָרִיי חָיָּב אָרָם לְמַרְבּוֹת בְּשְׁמְחָה בְּיוֹם זָה וְבְּאַבְילְה וּבְשְׁתִיה עַּבְּעָלְי וּבְּאַל יְדָע וְבוּי. וְנָה לְשׁוֹ הַמְּלְהִי תְּבָּוֹ לְהִשְׁמְבֵּר וּלְהָפְחִית עַצְּטְרִה מְחוֹּךְ הַמְּלְהַה וְשֶׁל שְׁטִּה, שָׁלֹּא נִצְּטְוֹינוּ עֵל שְׁמְחָה שֶּל הוֹלְנֹה וְשֶׁל שְׁטוּה, אֶלָא בְּשְּׁמְחָה שֶּל הוֹלְנִי שְׁיִבְינִי מָחּוֹבָּה לְאָהָבַּח הַשֵּׁם יִתְבָּרְן וְהוֹדְאָה עֵּל חָנָּשְׁ שְׁעִשְׁה לְנִה, וְעָיִם מְּבֹּבְּר לְאָהָה וְשָׁל שְׁטוּת לְשָׁת מִינוּ בְּעָּשְׁהוֹ בְּיל הַנְּיִם וְּבְּבִי לְּבָּוֹת בְּשְׁבְּי לְאָהְם הְיִבְין בְּבִי לְּנְבְּי הְבְּבִי לְּנְבְּי הְבְּיִר הַמְּלוֹת לְשְׁתוֹת לְשְׁתּוֹת לְשְׁתּוֹת לְשְׁתּוֹת יִתְיב, אוֹ בְּבְּילְתוֹ בְּנִים וְּבְבִילְ בְּבִי לְנְהִר הַמְּוֹן, אוֹ שְׁלֵא יִחְפַּלֵל מְנְחָה אוֹ מְבְּיִבְי, וּבְרִי בְּבְּיִים בְּלָּא יִשְׁבְּבָּר וְבָלְ מְבִים שְׁלְּיִם מְּעָם שְׁמִים, עַדְ בָּאוֹ לְשׁוֹת יִיִים וְבְּיִבְי בְּלָּא וֹיִבְּיִים בְּּבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּיִים בְּיִבְים בְּיִבְּיִם בְּבִּים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּבְּיִים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיבִיים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְּיוּ בְּיִבְים בְּיִים בְּיבְּיוּ בְיבְּיוּ בְּיבְייִים בְּיבְּים בְּיִבְּיְם בְּיוּ בְּיבְּיוּ בְייִים בְּיבְּיְם בְּיבְּים בְּיבְּיוּם בְּיבְּים בְּיִבְּיוּ בְּיבְייִם בְּיִיבְייִי בְּיְשְׁבְּיוּם בְּיִים בְּבְּיְים בְּיִים בְּבְּיְים בְּבְּיְם בְּבְּיְם בְּבְּיבְים בְּיִיְים בְּבְּיִבְּיִים בְּיִיבְייִי בְּיִיבְייְיְיוּים בְּיִיבְייְם בְּבְּיְים בְּיִי

?? Is this the meaning of "To Imbibe on Purim?"

Purim-Ad Delo Yada- Embracing the Unknown (cont.)

Netivot Shalom, Rebbe Shalom Noach Brazovsky of Slonim, 20th Century (RSS Summary)

חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע

הרבה ישוב הדעת, ואיך זה מתיישב עם החיוב לבסומי בפוריא. וע"ד העבודה י"ל שמרומז בלשון המאמר חייב איניש לבסומי בפוריא, דלא אמרו לבסומי ביין אלא בפוריא, שישתכר מהפורים עצמו בחי' שכורת ולא מיין, כי אם מכל הגילויים הנשגבים של פורים שהם בבחי' אחת בשנה.

חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי (מגילה ז:). הנה חיוב זה הוא מן הדברים המופלאים בפורים, שהרי פורים יום גדול וקדוש הוא עד מאד, והרבה ענינים נשגבים כלולים בו. שהוא כיום כפורים, ויום קבלת התורה דהדר קבלוה ברצון, היינו במדרגה יותר גבוהה ממעמד הר סיני. וגם עת מחיית עמלק. ובו כל הפושט יד נותנים לו. ולכאורה דרוש לכל זה הרבה

One day a year such great revelation comes into the world-

Imbibe Purim itself!

Let the greatness of this day come in completely, bring it into our souls!

Sefer Tal Chermon, Rabbi Shlomo Aviner (RSS Summary)

ובכן, עלינו להבין, שכמו של"ברוך מרדכי" יש תפקיד בעולם, גם ל"ארור המן" יש תפקיד. "ברוך מרדכי" בגימטריא "ארור המן" (502) "ישניהם שייכים לאותו חשבון אלוהי. אמנם נכון, מרדכי הוא טוב והמן הוא רע. כך נראים הדברים בעולם הידיעה השטחית, המצומצמת, המוגבלת, המפרידה.

ואולם, כשאנו מודים שאיננו יודעים, כשאנו מתרוממים למכון אי-הידיעה, אנו רואים שהדברים הסותרים מתאחדים יחד. בעולמו של הקדוש ברוך הוא פועלים כחות רבים, מהם מכוונים את המהלך קדימה ומהם מסיגים אותו אחורה, וכולם גם יחד מצטרפים לחשבון ההנהגה¹⁷⁹

Blessed Mordechai and Cursed Haman are equal in numerical value

Drinking until we can no longer distinguish between blessed Mordechai and cursed Haman, means we acknowledge that what seem as polar opposites from our perspective are really one and the same from God's bigger picture perspective

Embrace/ Acknowledge the limitations of our perspective, Embrace that which is unknown

Purim-Ad Delo Yada- Embracing the Unknown (cont.)

Netivot Shalom (continued ... RSS Summary)

Drinking until you do not know...Drink to let go of our pre-conceived perceptions of one another, push aside any grudges, bring unity among us... ובפורים חייב אדם לבסומי עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, שזה ענין מצות משלוח מבות איש לרעהו, להרבות הרעות והידידות. וכפי העולה מדברי חז"ל ומש"כ הרמב"ם במצות ואהבת לרעך כמוך, חייב אדם לאהוב כל אחד ואחד מישראל כגופו, שזו מדרגה עליונה ביותר לאהוב כגופו כל אחד ואחד באיזה מצב שהוא.

Sefer Imrei Kodesh, Rebbe of Amshinov

Join together the good inclination and bad inclination within us, so we can transform it to kulo tov!

Ad Delo Yada- Return to the way life was before the transgression of Adam eating from the Tree of Knowledge, return to time when we did not know or need to know difference between bad and good, as we only knew and saw good!

ונמצא דהשתיה של פורים מגלה הפנימיות של בלי גבול שיש אצל כאו"א, דלכל ישראל יש נשמה שהיא חלק אלוק ממעל ממש כשמה שהיא חלק אלוק ממעל ממש רק שהוא בהסתר, וע"כ נעשה מעורב עוב ורע והאדם צריך לכוף הרע להעוב שיהפך כולו לעוב, ודבר וה נמגלה בהשתיה של פורים וזהו עד דלא ידע, שיהיה כולו טוב, דכל קלקול בא מהקלקול הראשון שהוא המעא של עך הדעת, ובפורים יכולין להגיע לדרגא של עד דלא ידע, סיינו למקן מעא ען הדעת, ובפורים יכולין היינו למקן מעא ען הדעת, ולפורים יכולין להגיע לדרגא של עד דלא ידע, מיינו למקן מעא ען הדעת, ולהגיע לאומה בחינה הנאמר אצל אדה"ר קודם המעא שלא ידע בין עוב לרע.

Rabbi A I Kook

In 1935, on his last Purim holiday, Rav Kook wrote the following article for the Hayesod newspaper:

What is the significance of the rabbinical precept to drink on the holiday of Purim?

The Talmud teaches: "Wine enters and secrets emerge" (Eiruvin 65a). In our lives, we very much need the secrets to come out and be revealed. Through their revelation, we can perceive what is hidden in our souls and recognize our true inner selves.

When we reach the level of intoxication proscribed by the Sages-'so that one does not know' (ad d'lo yada)-we free ourselves, at least temporarily, from all the "knowledge" deluding us. We shake off the accepted certainties that conceal the hidden truth....

אסתר אי:הי-זי

(ה) וּבְמְלְוֹאת ו הַיָּמִים הָאַּלֶּה עָשָׂה הַפְּּלְדְּ לְכָל־הָעֶם הַנִּמְצִּאִים בְּשׁוּשׁׁן הַבִּירָה לְמְגְּדוֹל וְעַד־קַטֶן מְשְׁהָּה שִׁבְעַת יָמֵים בַּחֲצֵׁר גִּנַת בִּיחַן הַמֶּלֶדְ: (ו) חוּר ו כַּרְפַּס וּתְבַּלְת אָחוּוֹ בְּסַבְלִי־בְּוּץ וְאַרְגָּמָן עַל־גְּלִילִי כָּסֶף וְעַמְּוּדִי שֵׁשׁ מְטְּוֹת ו זָהָב וֹכָסֶף עַל רְצְפַת בַּהִט־נְשֵׁשׁ וְתַר וְסֹחֶרָת: וֹיָן הַשְּׁקוֹת בָּכְלֵי זָהָב וְכַלֶים מְכַּלִים שׁוֹנִים וְיֵין מַלְכָוּת רָב כִּיֵד הַמֵּלֹדְ:

(5) At the end of this period, the king gave a banquet for seven days in the court of the king's palace garden for all the people who lived in the fortress Shushan, high and low alike. (6) [There were hangings of] white cotton and blue wool, caught up by cords of fine linen and purple wool to silver rods and alabaster columns; and there were couches of gold and silver on a pavement of marble, alabaster, mother-of-pearl, and mosaics. (7) Royal wine was served in abundance, as befits a king, in golden beakers, beakers of varied design.

Esther 8:15

(15) Mordecai left the king's presence in royal robes of blue and white, with a magnificent crown of gold and a mantle of fine linen and purple wool. And the city of Shushan rang with joyous cries.

Esther 5:1

(1) On the third day, Esther put on royal apparel and stood in the inner court of the king's palace, facing the king's palace, while the king was sitting on his royal throne in the throne room facing the entrance of the palace.

Genesis 27:15-16

(15) Rebekah then took the best clothes of her older son Esau, which were there in the house, and had her younger son Jacob put them on; (16) and she covered his hands and the hairless part of his neck with the skins of the kids.

Genesis 38:13-15

(13) And Tamar was told, "Your father-in-law is coming up to Timnah for the sheepshearing." (14) So she took off her widow's garb, covered her face with a veil, and, wrapping herself up, sat down at the entrance to Enaim, which is on the road to Timnah; for she saw that Shelah was grown up, yet she had not been given to him as wife. (15) When Judah saw her, he took her for a harlot; for she had covered her face.

אסתר חי:טייו

(טו) וּמֶרְדֶּכֵּי יָצָא וּ מִלְפְנֵי הַמֶּׁלֶךְ בִּלְכְוּשׁ מֵלְכוּתֹ תִּכֵלֶת וָחֹוּר וַעֲמֶרֶת זָהָבֹ גְּדוֹלֶה וְתַכְרִיךְ בִּוּץ וְאַרְגָּמֶו וְהָצִיר שׁוּשָׁן צָהַלָּה וְשַׂמֵחָה:

אסתר ה':א'

 (א) וַיְהֵי ו בַּיִּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבָּשׁ אָסְתַּרֹ מַלְכֹוּת וַמַּעֲמֹד בַּחָצֵר בִּית־הַמֶּלְהְּ הַפְּנִימִית נְּכָח בֵּית הַמֶּלְהְ וְהַמֶּלָהְ יוֹשֵׁב עַל־כָּמַא מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נְכַח פַּתַח הַבֵּיַת:

בראשית כ"ז:ט"ו-ט"ז

(טו) וַתִּקָּח רְּבְקָה אֶת־בִּגְלֵי עֵשְׁוֹ בְּגָה הַנָּדֹל הַחַמֻדֹּת אֲשֶׁר אִתָּה בַּבְּיִת וַתַּלְבָּשׁ אֱת־יַעֲלֶב בְּגָה הַקְּטֵן: (טז) וְאָת עֹרֹת גְּדָיֵי הָעִזִּים הָלְבָּישָׁה עַל־יָדֵיו וְעַל חָלְקַת צנאריו:

בראשית לייח:ייג-טייו (6)

(יג) וַיַּגָּד לְתָּמֶר לַאמֶר הַנֵּה חָמֵיךּ עֹלֶה תִמְנֶתָה לְלִז צֹאנְוֹ: (יד) וַתָּסֵר בִּגְּדֵי אַלְמְנוּתָה מֵעְלָיהָ וַתִּכְס בַּצְּעִיף וַתִּתְעלֶּף וַמֵּשֶׁב בְּפָתַח עִינִים אֲשֶׁר עַל־דָּרֶך תִּמְנֶתָה כִּי רָאַתָה בְּי־בָּרָל שֵׁלָה וְהָוֹא לְאֹ־נִתְנָה לִוֹ לְאִשֶּׁה: (טוֹ) וַיִּרְאָָהָ יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבֶה לְזוֹנֵה כִּי כִּסְּתָה פָּנֵיהָ: 3

6-